

KUNST I DET OFFENTLIGE ROM

SENTRUM VIDEREGÅENDE SKOLE & KONGSVINGER BIBLIOTEK

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE

Kongsvinger Kommune
www.kongsvinger.kommune.no

KUNST MED EN ØKOLOGISK PROFIL

Sentrum videregående skole, Kongsvinger bibliotek og byparken er et samarbeidsprosjekt mellom Hedmark fylkeskommune og Kongsvinger bibliotek. Retningslinjene for integrering av kunst i fylkeskommunale bygg er vedtatt av Hedmark fylkesting. Det skal budsjetteres med to prosent av entreprisekostnadene til kunst. For dette prosjektet innebar det nesten fire millioner kroner. Av denne summen bidrar Hedmark fylkeskommune med 3,2 millioner kroner og Kongsvinger kommune har forpliktet seg for nesten 700.000 kroner.

En komité ble utnevnt for å utvikle en kunstplan for prosjektet. Komitéen bestod av representanter fra partene i byggeprosjektet, to kunstneriske konsulenter utnevnt av Kunst i offentlig rom (KORO) og RSU Hedmark. Konsulentene ble lønnet av KORO.

Komitéen satte i gang en prekvalifisering av kunstnere. Deretter ble det organisert en lukket konkurranse for integrering av kunst i biblioteket samt på plassen mellom Glomma og skolen. De fire andre kunstopdragene ble gitt direkte til seks kunstnere.

Komitéen utarbeidet en egen visjon med kunsten på Sentrum videregående skole, Kongsvinger bibliotek og byparken. Visjonen tok utgangspunkt i kunstens forhold til arkitektur, brukere, landskap, stedets historie og identitet.

Kunsten skulle kunne omfatte en bevissthet om natur, miljø og økologi. Kunstplanen hadde også som mål å inkludere samtidskunst som åpner for refleksjon.

I dag er kunsten en del av hverdagen ved Sentrum videregående skole og Kongsvinger bibliotek. Den er funksjonell, meningsbærende og gir stedet særpreg og identitet.

FØLGENDE SEKS STEDER BLE VALGT UT:

Sentrum videregående skole:

Det store auditoriet
Gulvet i fellesarealet
Vegg mot østside
Uteplassen utenfor kantina

Kongsvinger bibliotek:

Lysåpningen i taket
Nettbasert kunstverk

Resultatet av denne prosessen kan du se i denne brosjyren.

UTSMYKKINGSKOMITEEN:

Siv Tørudbakken (leder)	Fylkesrådsleder, Hedmark Fylkeskommune
Stein Sole	Arkitekt Lille Frøen AS
Alf Mathias Lilleengen	Kongsvinger kommune
Jorunn Finstad	Sentrum videregående skole
Ansger Ole Olsen	Kunstnerisk konsulent, KORO
Elisabeth Mathisen	Kunstnerisk konsulent, RSU Hedmark fylkeskommune
Mari-Mette T. Solheim	Sekretær utsmykkingskomitéen og prosjektleder for byggeprosjektet
Silje Tangen	Elevrepresentant Sentrum videregående skole
Pernille Noer	Elevrepresentant Sentrum videregående skole

Utgiver: Hedmark fylkeskommune og Kongsvinger kommune. Redaktør: Alf Mathias Lilleengen (Kultur og fritidsenheten, Kongsvinger kommune). Design: Orakel Reklame AS. Foto: Arnliot Bringedal (Service og informasjonsenheten, Kongsvinger kommune), Espen Tollefsen (foto av kunstverket til kunstner Kari Steihaug). Opplag: 8000. Trykk: GRØSET™.

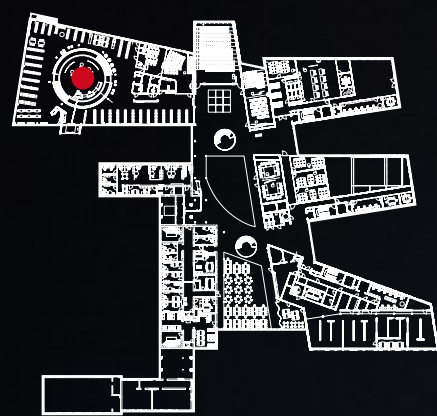
Kari Steihaug
Født i Oslo 1962
Arbeider med installasjoner

«Å RYDDE EN STRAND» – The Beachcomber

De nærmere 4000 glassbitene er alle fragmenter av noe annet, slipt av sand og vann igjennom tiden til myke former eller bruddstykker av gjenstander vi kjenner igjen; flaskehals, vindusglass, krystallbiter, lampeskår, parfymeflakonger, colaflasker etc. Glassbitene er bærere av tid og historie, hukommelse om gjenstander i bruk. De er funnet på øyene i Indre Oslofjord, på Hovedøya hvor jeg har mitt atelier, og på Langøyene hvor det fortsatt finnes rester etter Kristianias søppelfylling som var i bruk fra 1902-1946. Glassfragmentene er samlet, sortert og montert i et gridsystem på hver sin spiker langs veggkanten / lysåpningen i Biblioteket. Installasjonen går i dialog

med byggets lysforhold og arkitektur. Fargeholdning, skyggevirkning og transparens endres i takt med døgnet og årets skiftende lysvirkninger. Tittelen “Å rydde en strand” peker på det konkrete i selve handlingen det er å rydde en strand for noe verdiløst og ødelagt. Det som er ryddet bort løftes fram og brukes på en ny måte. For meg har tittelen også en metaforisk betydning; Det å gå inn i litteraturens og bøkens verden kan også oppleves som å rydde en strand, for å finne et større sted for tanken.

Takk til to innsatte i Kongsvinger og Oslo Fengsel for hjelp med å borre hull i glassbitene.

Erlend Leirdal
Født 1964
Bor og arbeider i Trondheim

Treet er det materiale som står meg nærmest. Jeg har spesialisert meg på å bruke trematerialets utrolige mangfold

i mine arbeider siden jeg var liten. Jeg ser på meg selv som en forteller som leter etter historier og poetisk innhold, skjult like under overflaten i vår kulturs konkrete virkelighetsoppfatning.

Treet forteller mye på egen hånd, og jeg forsøker å la det komme fram gjennom mine bearbeidelser. For meg handler det om å høre hjemme i naturen.

«DRIFT»

Skulpturen er like gjerne en struktur, som flyter mellom flere "krysningspunkt". Den er "sted", arkitektur, funksjonelt møbel, natur, kunst, og leverandør av framtidige historier.

Arbeidet er laget for hånd av grove eikebjelker fra danske sluseporter fra ca. 1913. De har tjent som bolverk mot Nordsjøens voldsomme krefter i Nordens eldste by Ribe. Til slutt forvitret jernbeslagene, men treet har holdt ut og bare blitt finere av forholdene det har vært utsatt for. Det er nettopp historien de har i seg som førte til at jeg importerte portene med sikte på Sentrum videregående skole.

I tillegg til å forsøke å gi ungdommene på skolen et utgangspunkt for å "være", har jeg søkt å la stedets egenart fortelle. Glomma renner rett forbi med sin historie om fløtning, og alt mulig annet, og jeg ville at mitt arbeid skulle se ut som om det er lagt dit av elva, naturlig tilpasset byggets volum, retninger og rytme

og funksjoner. Det er allikevel ingen tvil om at dette er menneskeskapt natur slik det ligger, i en hardt utstudert uorden, konsekvent ute av vater og vinkel.

Arbeidet tar også opp i seg en intarsia av håndgraverte messingplater hvor motivet er ville planter som har hatt ulike nytteformål opp igjennom historien. Veikantens apotek om man vil. Trambuleringsteknikken som er anvendt i disse gravingene er lånt fra metallarbeider fra reisende folk. Arbeidet med messingmotivene er utført av Laila Time på Voss.

Kunstverkene ved skolen transformerer, trekker sammen og viser oss krefter til og fra stedets ånd på svært ulikt vis, men konsekvent og utfyllende. Det er utsmykkingskomiteens rolle å sørge for slikt bokstavelig talt finner sted.

Takk for at jeg fikk bli med i dette flotte klangbildet!

Jeannette Christensen

Født 1958, Oslo

Min virksomhet som kunstner har vært preget av arbeid med installasjoner, hvor blant annet en diskusjon omkring tid og skulpturbegrepet har vært gjennomgående. Skulpturell bruk av forgjengelige

eller sårbare materialer, eller omvendt – klassisk bestandige materialer – har inngått i dette. Jeg arbeider idébasert og ofte stedsspesifikt, både tre- og todimensjonalt, ikke begrenset til bestemte medier, men i et stort spenn av materialer og teknikker.

«SOLEN»

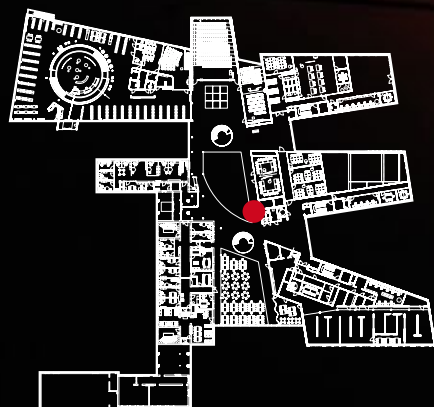
Solen er et neonobjekt (lystegning) montert på østveggen i vestibylen, godt synlig når man kommer inn hovedinngangen fra vest. Veggene befinner seg i et åpent fellesareal som strekker seg fra trappeamfi og kantine i sør til auditoriet i nord. *Solen* er tenkt i dialog med lysåpningen sentrert i taket på biblioteket, som er bygget på en idé om å slippe sollyset inn i biblioteket.

Solen består av 15 mm neonrør i fargene gult, oransje, rødt. Den har en diameter på 225 cm.

Mitt forslag var opprinnelig basert på et klassisk motiv i kunsthistorien; nemlig kunstneren og hans modell. I forslaget var modellen byttet ut med solen som objekt

for studium og den mannlige kunstneren med en kvinne som forskeren ved staffeliet. Solen er et mangetydig symbol for energi. Den er forutsetningen for liv og vekst, men også etter hvert en trussel med hensyn til tanken på klimaendringer.

Idémessig forholdt jeg meg både til institusjonen som et sted for studier og til konsulentenes visjon om at kunsten skal reflektere en bevissthet om natur, miljø og økologi. I den endelige utføringen ble figuren valgt vekk og elevene har tatt forskerens plass. I et slikt perspektiv dreier solmotivets seg også om menneskets bevissthet om seg selv og tilstedeværelse i verden. I tillegg skal *Solen* fungere som et lyspunkt for alle som bruker bygget.

Anne Karin Jortveit
Født: 1964
Bosted: Oslo
Medium: Arbeider mest med forskjellige tekstile uttrykk i objekter og installasjoner

«BRUDDSTYKKER» – Levd liv

Dette arbeidet tar utgangspunkt i miljø, gjenbruk og tekstile assosiasjoner knyttet til dagliglivet. Alle tekstilene har vært benyttet av mennesker fra ulike generasjoner. De har tilhørt kvinner og menn, unge og gamle. Flere elever og lærere har gitt personlige tekstiler og er derfor viktige bidragsyttere.

Tekstilene ble først klippet opp og så heklet for hånd. Hver del er formet individuelt. Jeg har valgt et litt røft og til dels skulpturelt uttrykk. Arbeidet er organisk og ornamentalt og forhåpentlig også uhøytidelig. Tekstilene har tidligere vært brukt til bekledning og bruksområder i hjemmet. De kommer altså med hver sine historier. Kanskje noe av dette kan oppleves som små glimt av egne erfaringer. Som for eksempel når enkelte farger og mønstre påminner om ting man selv har opplevd.

Hekleteknikken finnes i mange kulturer, og er derfor gjenkjennelig, nesten uansett hvor man kommer fra.

Jeg liker tanken på at det jeg selv har heklet samtidig føyer seg inn i en internasjonal tradisjon. For meg er tekstilmediet spesielt interessant å jobbe med fordi det befinner seg på utallige arenaer i samfunnet. Det tar del i våre levesett uansett hvem vi er og hvor vi er.

Jeg har et sterkt miljøengasjement, og jeg tror at kunst kan involvere seg både på politiske og poetiske måter. Med sin stille ettertenksomhet går dette arbeidet i retning av det sistnevnte. På en nær og konkret måte knytter det sammen referanser og spor etter individuelle og kollektive handlinger.

Håpet mitt er at valget av en slik visuell og idémessig innfallsvinkel kan bidra til tanker og refleksjoner i en større samtale om miljø, tilværelse og våre ulike økologiske avtrykk, både lokalt og globalt. I en utdanningsinstitusjon hvor unge, engasjerte mennesker i dag befinner seg, er det viktig at disse diskusjonene får en plass.

Ebba Moi

Ebba Moi er 37 år og født i Örebro, Sverige. Hun bor og arbeider i Oslo. I 1995 flyttet hun til Norge for å gå på kunstakademiet i Trondheim og har siden vært del av den norske kunstscenen.

Gjennom sitt kunstneriske virke har hun arbeidet med sosialt engasjert kunst som tar utgangspunkt i en gitt situasjon. Dette har manifestert seg i form av verksteder, magasin, debatt, blogg, web-radio m.m. Deltagere er med på å utforme prosessen mot et endelig resultat. Siden 2000 har Moi vært en del av kunstsamarbeidet New Meaning som jobber for å gi unge med flerkulturell bakgrunn en stemme i det offentlige rom.

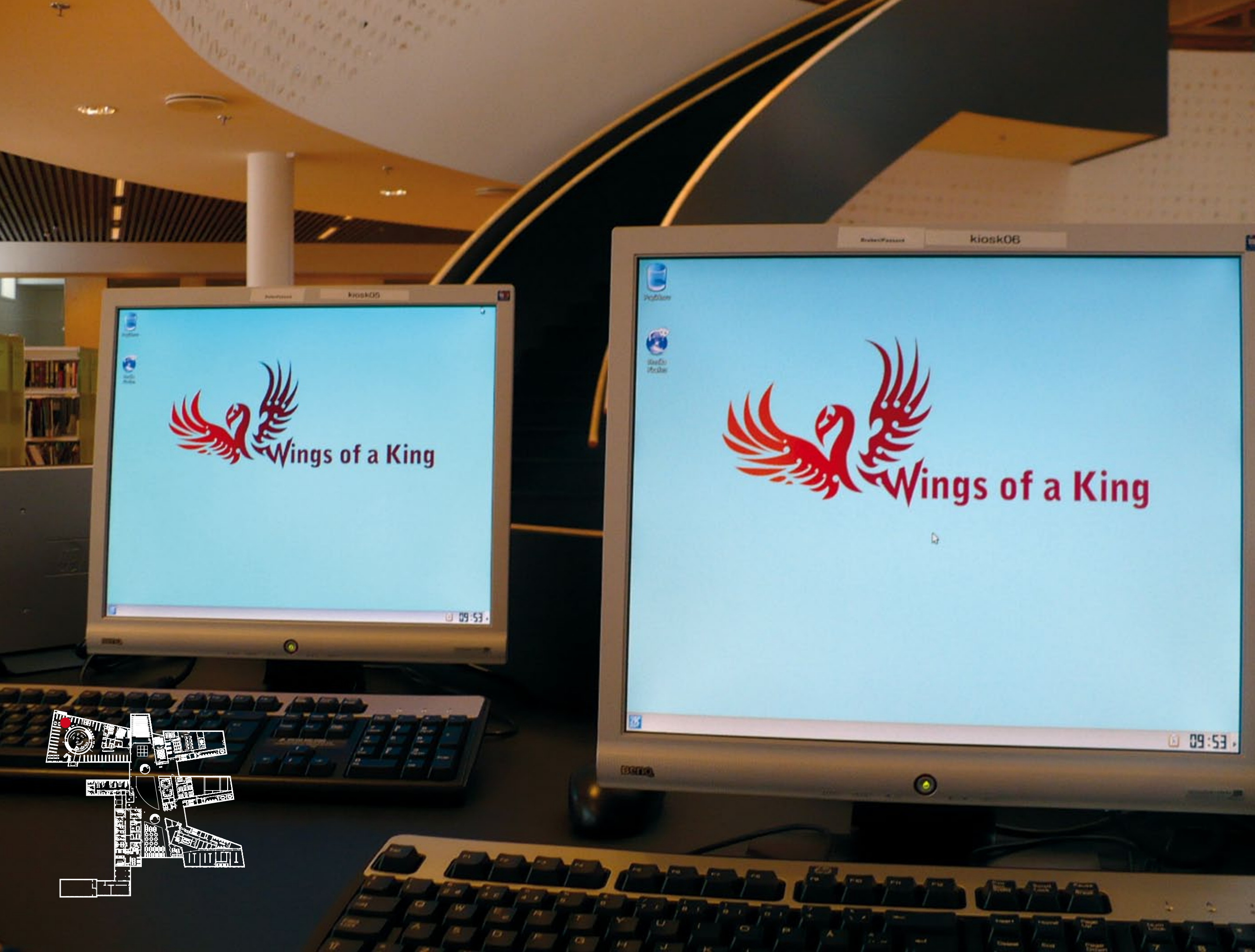
«WINGS OF A KING»

Wings of a King er et kunstprosjekt hvor kommunikasjon og samarbeid står i fokus. Tittelen *Wings of a King* er et anagram av byens navn, Kongsvinger. Tanken er å la det bli et internasjonalt uttrykk som passer kunstverket og som kommuniserer med dagens ungdom. Utsmykningen er et digitalt og prosessbasert verk, hvor innholdet produseres av en gruppe deltagere i samarbeid med kunstneren.

Wings of a King fungerer som en nettside der unge i Kongsvinger; skriver om sitt hjemland, om hvordan det oppleves å være ny i Norge, om lengsel, midlertidighet, kultur og kulturkollisjoner. Det viktigste er å gjøre sin stemme hørt! *Wings of a King* er en mulighet for å skrive om det man har på hjertet og innta en plass i det offentlige rommet.

Deltagere ved 1. jan 2009 er Ghoram Farooq Masi, Afghanistan, Aisha Ahmed Jama, Somalia, Mahbooba og Maryam Paiz, Afghanistan, Tamir Abu-Thabet og Rabaa Iyad Husni Ahmad, Palestina.

Skribentene i *Wings of a King* er unge mennesker som bor i Kongsvinger, men har bakgrunn fra andre land. Gruppen har vært samlet en gang i uka gjennom et halvt år for å snakke, skrive og lære om nettpublisering. Bloggen startet vinteren 2008 og ble våren 2009 tatt over av biblioteket i samarbeid med Flyktingerådet i Kongsvinger for å fortsette i regi av kommunen.

Geir Tore Holm (f. Tromsø, 1966) og Søsja Jørgensen (f. Oslo, 1968)
Bosatt i Oslo. Arbeider i Oslo, Gildeskål og Tromsø. De er utdannet ved Kunstakademiet i Trondheim (1995). Parallelt til individuelle praksiser som omfatter video, fotografi, skulptur, lyd-kunst, performance og installasjoner, har de formidlet, skrevet om og undervist i samtidskunst. Da de i 1993 startet Balkong, med sitt eget hjem som visningsted, ble spørsmål om hva kunst kan være og i hvilke sammenhenger den inngår i sentralt for deres arbeid med kunst som praktisk dialog.

De hjemlige erfaringene har ført til andre initiativ. De etablerte sammen med kunstnere fra Thailand Sørfinnset skole/ the nord land i 2003, i Gildeskål, Nordland, som omfatter naturbruk, kunnskapsutveksling og småskala arkitektur. De er også deltakere i Common Lands, kunst i den nye bydelen i Bjørvika i Oslo.

«CHOMOLUNGMA PÅ GLOMMAKNEET»

Chomolungma er den tibetanske benevnelsen for Mount Everest, verdens høyeste fjell, 8.848 meter over havet, og betyr "Jordas Moderdudinne". De store flodene Indus, Ganges, Jamuna, Mekong og Yangtse har alle sine kilder på verdens tak, i Himalaya og på Tibetplatået. Glomma har sine kilder i Aursunden ved Røros, og som de andre elvene inngår Glomma i vannets sirkulasjon i atmosfæren. Forholdene i Himalaya betyr noe for klima over hele kloden. Vann er verdens viktigste naturressurs.

Chomolungma på Glommakneet er en kunstnerisk utsmykking som viser til Mount Everest sin mytologiske betydning, som verdenssymbol og geografisk høydepunkt. Utsmykkingen er en markør for de globale sammenhenger som byen ved Glommakneet uvilkårlig er en del av.

- Utsmykkingen består av flere deler:**
- en modell av Mount Everest-massivet i målestokk 1:1000 hvor toppen tangerer golvet på Sentrum videregående skole, 154 meter over havet
  - informasjonsskilt om forhold i Himalaya
  - en botanisk beplantning med planter som har sin opprinnelse i Himalaya
  - et samarbeid mellom den videregående skolen i Khumjung i Nepal og Sentrum videregående skole på Kongsvinger
  - et fond som støtter samarbeidet mellom skolene

Trykk: GRØSET™ - Produksjonen er klimanøytral, CO₂-utslippet er kompensert.